

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ที่มีระบบ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) ได้แก่ การตั้งปัญหา (Problem) การตั้งสมมติฐาน (Hypotheses) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Gathering Data) การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis) และการสรุป (Conclusion) ผู้วิจัยจึงต้องเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการพิจารณาประเด็นหรือข้อมูลต่าง ๆ ดังนั้นกระบวนการวิจัยจึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความใฝ่รู้ ความกระตือรือร้น และมีเหตุมีผลมากขึ้น ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ โดยปกติมีข้อบังคับให้นักศึกษาเรียนวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยมีเป้าหมายหลัก เพื่อเตรียมนักศึกษาให้เป็นผู้บริโภคงานวิจัยอย่างฉลาด เช่น มีความสามารถในการแปลผลข้อมูล การตีความ การสังเคราะห์ และความสามารถใช้ผลการวิจัยได้เป็นต้น หรือเตรียมเป็นผู้ผลิตงานวิจัย คือ มีความสามารถในการออกแบบวิจัย และการทำวิจัย (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2537, หน้า 1)

นิสัยการเรียน (Study Habits) เป็นการแสดงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลที่เกิดจากการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ นิสัยในการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำจนเป็นแบบแผนปฏิบัติในการเรียนที่แต่ละบุคคลประพฤติปฏิบัติจนกลายเป็นนิสัย โดยที่พฤติกรรมนั้น ส่วนหนึ่งมาจากทักษะในการเรียนหรือเทคนิคในการเรียน ซึ่งบุคคลใดมีทักษะหรือเทคนิคในการเรียนอย่างไรก็ย่อมส่งผลไปถึงนิสัยในการเรียนอย่างนั้น ทั้งนี้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีแรงจูงใจ เจตคติ และจัดการการเรียนที่ดี รวมทั้งมีวินัยในตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคคลแต่ละคนจะมีทักษะการเรียนที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งเกิดจากการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ (Eysenck, Arnold, & Meili, 1972, pp. 92-93)

มหาวิทยาลัยเฟอร์ริสสเตต (Ferris State University) รัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้จัดทำแบบสำรวจนิสัยการเรียน (Student Study Habits Inventory) โดยแบ่งนิสัยในการเรียนของนักศึกษา ออกเป็น 8 ด้าน คือ ทักษะการทำแบบทดสอบ การอ่านตำราเรียน การบริหารเวลา การบริโภคที่มีผลต่อการเรียน ทักษะการจดบันทึก ความมุ่งมั่นและความจำ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และทักษะด้านคำศัพท์ (Ferris State University, 1988) ซึ่งผลของการสำรวจใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนด้านการศึกษามหาวิทยาลัย

โอวีอูบูไซค์ จอห์น และโรเบิร์ต (Onwuegbuzie, John, & Robert, 2001) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของความสามารถทางการเรียนวิชาวิจัยการศึกษาของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยทางตะวันออกเฉียงใต้ของ ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีพื้นฐานการศึกษาที่หลากหลาย จำนวน 122 คน พบว่า นิสัยการเรียนรู้ วิชา วิจัยทางการศึกษาของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกได้ 5 ด้าน คือ แรงจูงใจ การจดบันทึก การบริหารเวลา เทคนิคการเรียนรู้ และทักษะการอ่าน โดยแบ่งเป็นนิสัยการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะเด่น และลักษณะด้อยของนักศึกษา นิสัยการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะเด่นของนักศึกษา ได้แก่ นิสัยการเรียนรู้ ด้านแรงจูงใจ การบริหารเวลา และเทคนิคการเรียนรู้ ส่วนนิสัยการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะด้อยของ นักศึกษา ได้แก่ นิสัยการเรียนรู้ด้านการจดบันทึก และทักษะการอ่าน โดยตัวแปรนิสัยการเรียนรู้ที่ ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ตัวแปรนิสัยการเรียนรู้ด้านแรงจูงใจ ด้านการจดบันทึก และ ด้านเทคนิคการเรียนรู้ สามารถทำนายผลการเรียนวิชาวิจัยการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

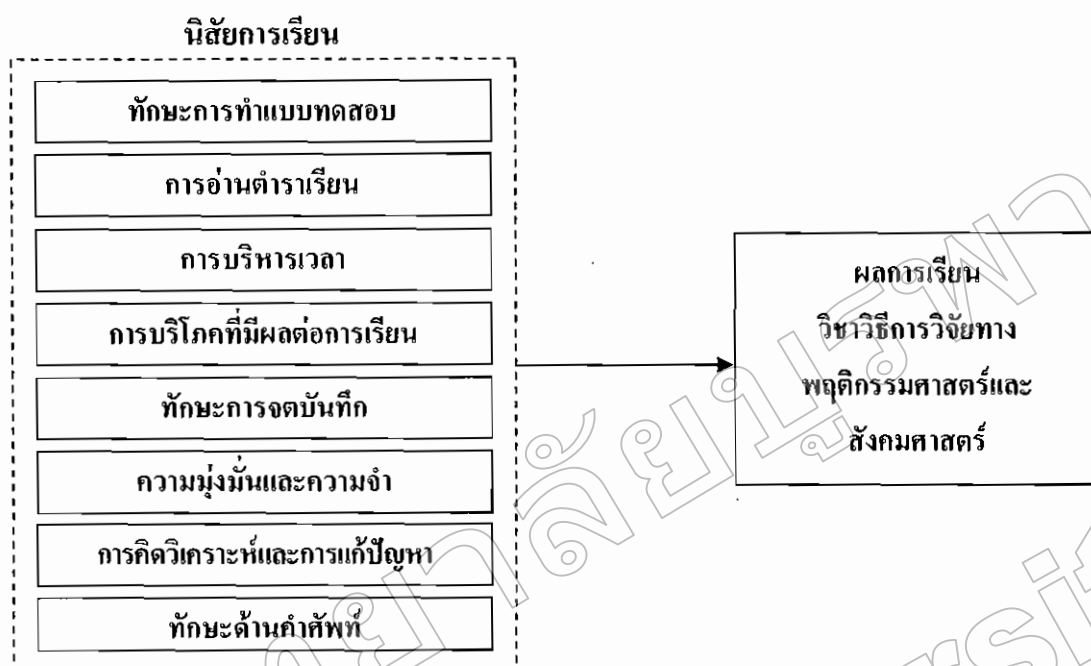
จากการศึกษาหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่กล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการทำนาย ผลการเรียนรู้วิชาวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ด้วยตัวแปรนิสัยการเรียนรู้ของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยศึกษาความสัมพันธ์พหุระหว่างชุดของตัวแปรนิสัยการเรียนรู้กับ ผลการเรียนรู้วิชาวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และศึกษาว่า นิสัยการเรียนรู้สามารถทำนายผลการเรียนวิชาวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และ สังคมศาสตร์ได้หรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนา การเรียนการสอนให้ตรงกับศักยภาพของ นักศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันชุดของตัวแปรนิสัยการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา 8 ตัวแปรคือ ทักษะการทำแบบทดสอบ การอ่านตำราเรียน การบริหารเวลา การบริ โภค ที่มีผลต่อการเรียน ทักษะการจดบันทึก ความมุ่งมั่นและความจำ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และ ทักษะด้านคำศัพท์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์พหุระหว่างชุดของตัวแปรนิสัยการเรียนรู้กับผลการเรียน วิชาวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
3. เพื่อสร้างสมการถดถอยพหุคูณทำนายผลการเรียนวิชาวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้วยชุดของตัวแปรนิสัยการเรียนรู้ด้านทักษะการทำ แบบทดสอบ การอ่านตำราเรียน การบริหารเวลา การบริโภคที่มีผลต่อการเรียน ทักษะการจดบันทึก ความมุ่งมั่นและความจำ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และทักษะด้านคำศัพท์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสำรวจนิสัยการเรียนของนักศึกษา (Student Study Habits Inventory) โดยใช้แนวทางของ มหาวิทยาลัยเพอร์ริสสเตส รัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งแบ่งนิสัยในการเรียนของนักศึกษา ออกเป็น 8 ด้าน คือ ทักษะการทำแบบทดสอบ การอ่านตำราเรียน การบริหารเวลา การบริโภคที่มีผลต่อการเรียน ทักษะการจัดบันทึก ความมุ่งมั่นและความจำ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และทักษะด้านคำศัพท์ ส่วนผลการเรียนวิชาวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ใช้แนวทางการวิจัยของ โอวีอูบูไซค์ และคณะ (Onwuegbuzie et al., 2001) ที่ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของความสามารถทางการเรียนวิชาวิธีการศึกษาของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีพื้นฐานการศึกษาที่หลากหลาย จำนวน 122 คน พบว่า นิสัยการเรียนวิชาวิธีการศึกษาของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกได้ 5 ด้าน คือ แรงจูงใจ การจัดบันทึก การบริหารเวลา เทคนิคการเรียน และทักษะการอ่าน โดยแบ่งเป็นนิสัยการเรียนที่เป็นลักษณะเด่น และลักษณะด้อยของนักศึกษา นิสัยการเรียนที่เป็นลักษณะเด่นของนักศึกษา ได้แก่ นิสัยการเรียนด้านแรงจูงใจ การบริหารเวลา และเทคนิคการเรียน ส่วนนิสัยการเรียนที่เป็นลักษณะด้อยของนักศึกษา ได้แก่ นิสัยการเรียนด้านการจัดบันทึก และทักษะการอ่าน โดยตัวแปรนิสัยการเรียนที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ตัวแปรนิสัยการเรียนด้านแรงจูงใจ ด้านการจัดบันทึก และด้านเทคนิคการเรียน สามารถทำนายผลการเรียนวิชาวิธีการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยไว้ ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการทำนายผลการเรียนวิชาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้วยตัวแปรนิสัยการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ชุดของตัวแปรนิสัยการเรียนรู้มีความสัมพันธ์พหุกับผลการเรียนวิชาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
2. สามารถสร้างสมการถดถอยพหุคูณ ทำนายผลการเรียนวิชาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้วยชุดของตัวแปรนิสัยการเรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบว่าตัวแปรนิสัยการเรียนรู้ตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนวิชาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำไปเป็นสารสนเทศสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในวิชาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้ตรงตามศักยภาพของนักศึกษา
2. ทำให้ทราบว่าตัวแปรใดสามารถทำนายผลการเรียนวิชาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้มากที่สุด เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในวิชาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์หรือพัฒนานิสัยการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็น นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 434521 วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำปีภาคปลาย ปีการศึกษา 2551

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็น นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 434521 วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำปีภาคปลาย ปีการศึกษา 2551

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดของนิสัยการเรียนรู้ (Study Habits) ประกอบด้วย 8 ตัวแปร ดังนี้

3.1.1 ทักษะการทำแบบทดสอบ (Test-taking Skills)

3.1.2 การอ่านตำราเรียน (Textbook Study)

3.1.3 การบริหารเวลา (Time Management)

3.1.4 การบริโภคที่มีผลต่อการเรียน (Nutritional Aspects of Study)

3.1.5 ทักษะการจดบันทึก (Note Taking Skills)

3.1.6 ความมุ่งมั่นและความจำ (Concentration and Memory)

3.1.7 การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา (Analytical Thinking & Problem Solving)

3.1.8 ทักษะด้านคำศัพท์ (Vocabulary Skills)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการเรียนรู้วิชา 434521 วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นิสัยการเรียนรู้ (Study Habits) หมายถึง การแสดงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลที่เกิดจากการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ นิสัยในการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำ จนเป็นแบบแผนพฤติกรรมการเรียนที่แต่ละบุคคลประพฤติปฏิบัติจนกลายเป็นนิสัย โดยที่พฤติกรรมนั้น ส่วนหนึ่งมาจากทักษะในการเรียนและเทคนิคในการเรียน ซึ่งบุคคลใดมีทักษะหรือเทคนิคในการเรียนอย่างไรก็ย่อมส่งผล ไปถึงนิสัยในการเรียนอย่างนั้นมี 8 ด้าน ดังนี้

1.1 ทักษะการทำแบบทดสอบ (Test-taking Skills) หมายถึง ความสามารถในการเตรียมความพร้อมก่อนการสอบ ทั้งการทำบันทึกการบรรยาย บันทึกการอ่าน สรุปเนื้อหาการเรียน เพื่อใช้ในการสอบ รวมถึงการเตรียมสอบอย่างเป็นระบบ การคิดแบบรวบยอด การจัดการเวลาในการสอบอย่างเหมาะสม และการมีสมาธิขณะทดสอบ

1.2 การอ่านตำราเรียน (Textbook Study) หมายถึง การทบทวนบทเรียน การวิเคราะห์เนื้อหา ทั้งก่อนและหลังการเรียน การสรุปสาระสำคัญของเนื้อหา และการทบทวนสิ่งที่ได้บันทึกไว้ ได้อย่างเข้าใจ

1.3 การบริหารเวลา (Time Management) หมายถึง การจัดสรรเวลาให้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์มากที่สุด โดยการกำหนดแผนงานในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้อย่างเป็นระบบ

1.4 การบริโภคที่มีผลต่อการเรียน (Nutritional Aspects of Study) หมายถึง การควบคุมการรับประทานอาหารและเครื่องดื่มที่ส่งผลให้ลดภาวะที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียน รวมไปถึงการพักผ่อน และการผ่อนคลายความเครียด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเรียน

1.5 ทักษะการจดบันทึก (Note Taking Skills) หมายถึง ความสามารถในการสรุปเนื้อหาสาระที่สำคัญในการเรียนการสอน หรือการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โดยอยู่ในรูปแบบข้อความสั้น ๆ เพื่อช่วยเตือนความจำหรือเพื่อเป็นหลักฐาน

1.6 ความมุ่งมั่นและความจำ (Concentration and Memory) หมายถึง ความตั้งใจที่จะจดจำบทเรียน เนื้อหา และการฟังการบรรยาย รวมถึงความกระตือรือร้นในการเรียน

1.7 การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา (Analytical Thinking & Problem Solving) หมายถึง การคิดอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะมีความรู้ใดในการเรียน ก็สามารถที่จะแก้ไขปัญหานั้นได้ โดยที่ไม่หวาดกลัวหรือวิตกกังวลกับปัญหาต่าง ๆ

1.8 ทักษะด้านคำศัพท์ (Vocabulary Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ศัพท์ แปลความหมาย พิจารณาความถูกต้องของประโยค และคำศัพท์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

2. ผลการเรียนรู้เชิงวิชาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ นักศึกษา หลังจากได้ผ่านกิจกรรมและกระบวนการเรียนการสอน มาแล้ว ซึ่งวัดจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเนื้อหาของวิชาวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์

3. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ในงานวิจัยนี้คือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 434521 วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2551

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน หมายถึง การใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ในการตรวจสอบว่าองค์ประกอบของตัวแปรสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ เพียงใด